

Γέροντας Νικάνωρ, προηγούμενος Χιλιανδαρινός (1903-1990)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη](#)

06_03_06_image_531_709

Συνέντευξη με τον Πρωτοπρεσβύτερο π. Σέρμπολιουμπ Μίλετιτς, συγγραφέα του βιβλίου «Γέροντας Νικάνωρ», στην εφημερίδα «Σέρπσκι Γκλάς»

- Πάτερ Σέρμπολιουμπ, μόλις δημοσιεύτηκε το βιβλίο σας για τον Γέροντα Νικάνωρα. Είστε ικανοποιημένος με το υλικό που έχετε συλλέξει για αυτόν;

Π. Σέρμπολιουμπ: Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους μου έδωσαν άφθονο υλικό και φωτογραφίες, που συνεργάστηκαν μαζί μου στην έκδοση του βιβλίου, ιδιαιτέρως τον Επίσκοπο Ειρηναίο, ο οποίος ήταν ο εμπνευστής αυτού του έργου. Λένε ότι μόνο ένας άγιος άνθρωπος μπορεί να μιλάει με ακρίβεια και με κατάλληλα λόγια για έναν άλλο άγιο άνθρωπο, δηλαδή, μόνο κάποιος που βίωσε την εμπειρία της θαυματουργικής Χάριτος και του μεγάλου ελέους του Θεού, μπορεί να μιλάει με σιγουριά γι' αυτά. Λόγω έλλειψης αυτής της εμπειρίας υπάρχει κίνδυνος να παρουσιάσουμε κάποια πράγματα σ' αυτό το βιβλίο είτε με υπερβολικό τρόπο είτε με πολύ λιτό και ασαφή τρόπο. Έχοντας πλήρη επίγνωση αυτής της αδυναμίας μας, η αγάπη μας για τον καλό και σοφό Γέροντα Νικάνωρα, μας είχε ενθαρρύνει να προσφέρουμε αυτό το βιβλίο σαν ένα κερί στον άγιο τάφο του.

[_korice](#)

- Το βιβλίο περιλαμβάνει, ως το πούμε έτσι, ένα πλήρες βιογραφικό του; Ήταν δύσκολο να συλλέξετε πληροφορίες για τον Γέροντα;

- Επειδή η μοναστική και ασκητική πνευματική ζωή και τα έργα του Γέροντα, ήταν κρυμμένες από τον υπόλοιπο κόσμο, δεν υπήρχε πολύ υλικό για μια λεπτομερή βιογραφία. Ωστόσο, πιστεύουμε ότι οι πληροφορίες που καταφέραμε να συλλέξουμε θα ρίξουν φως στην ζωή αυτού του καταπληκτικού Γέροντα. Δεν είχαμε τη πρόθεσή να γράψουμε ένα μυθιστόρημα ή διήγημα, στο οποίο τα κομμάτια που λείπουν θα τα γέμιζε η φαντασία, αλλά προσπαθήσαμε να περιγράψουμε τα γεγονότα και τις πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες. Ελπίζουμε ότι οι αναγνώστες θα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν έναν πραγματικό Σέρβο, που σαν γνήσιος άνθρωπος του Θεού, όπως και ο Άγιος Σάββας, είχε αφιερώσει τη ζωή του στον

Θεό και στο λαό του. Ο σκοπός μας ήταν να παρουσιάσουμε σε ένα βιβλίο όλα όσα πετύχαμε να συλλέξουμε, για να επωφεληθούν από αυτό και εκείνοι που ζουν μέσα στον κόσμο και δεν είχαν την ευκαιρία να τον γνωρίσουν, όλα αυτά έχοντας την επιθυμία να τον συναντήσουμε και πάλι εκεί που βρίσκεται τώρα.

[υπωβνβωψβμnamed \(2\)](#)

Image not found or type unknown

- Μπορείτε να μας πείτε εν συντομία ποιος ήταν ο Γέροντας Νικάνωρ;

- Ως τελευταίος εκπρόσωπος της παλιάς γενιάς Ι.Μ. Χιλανδαρίου και καλός ποιμένας του λογικού ποιμνίου του Χριστού, ο Γέροντας Νικάνωρ ήταν, όπως λένε οι πατέρες, ουράνιος άνθρωπος και επίγειος άγγελος, με ταπεινό νου, φιλόανθρωπος, ειρηνοποιός, είχε πνευματική σοφία, ήταν πολύτιμο παράδειγμα ζωής και δάσκαλος με καθαρή καρδιά, εργατικός, προσευχόμενος ακούραστα ενώπιον του Κυρίου, άσβεστη λυχνία του Αγίου Πνεύματος. Στο πρόσωπο αυτού του Αγιορείτη Γέροντα, το οποίο έλαμψε με ένα ουράνιο φως, θα μπορούσε να αντικρίσει κανείς ό, τι πιο αγνό υπήρχε και διατηρείται στον λαό μας, εξαγνισμένο με νηστεία και προσευχή. Στο δεύτερο μισό του 20ού αιώνα ζούσαν ακόμα οι εκπρόσωποι της παλιάς γενιάς των μοναχών - πνευματικών, που έχουν περάσει το μεγαλύτερο μέρος της ασκητικής τους ζωής με ένα μεσαιωνικό τρόπο, χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα ή τηλέφωνο, χωρίς υπολογιστές και έξυπνα κινητά τηλέφωνα, χωρίς αυτοκίνητα, χωρίς δρόμους. Από αυτούς, ο Γέροντας Νικάνωρ, Προηγούμενος της Ι.Μ. Χιλανδαρίου, θεωρείται ως ένας από τους πιο σεβαστούς και γνωστούς.

3 2 Νικάνωρ προηγούμενος (Τλούπας)w

Image not found or type unknown

- *Μήπως αυτό σημαίνει ότι και οι άλλοι έβλεπαν στο πρόσωπο του έναν άνθρωπο του Θεού;*

- Σύμφωνα με μαρτυρίες πολλών, ο Γέροντας ήταν ένας εκλεκτός άνθρωπος του Θεού: «Ήταν ένας αγνός, αυθεντικός, γνήσιος χωριάτης, ένα ευγενικό φυτό που μεταφυτεύθηκε στο όμορφο Περιβόλι της Παναγίας, όπως ονομάζεται το Άγιο Όρος» - είπε ένας ακαδημαϊκός. “Εκεί, αυτό που είχε λάβει από τους γονείς του, τους τίμιους χωριάτες από το Βάλιεβο, βελτίωσε, σχημάτισε και μεταμόρφωσε, όπως και ο Άγιος Σάββας και όπως πολλοί άλλοι, οι οποίοι από την εποχή του Αγίου Σάββα βάδιζαν στον ίδιο δρόμο. Εκεί μεταμορφώθηκε και έπειτα άρχισε να μεταμορφώνει τους άλλους, γεμάτος ερημική αισιοδοξία, γεμάτος ελπίδα και αγνότητα. Ήταν ένας γνήσιος Σέρβος, σταθερός και πράος από την φύση του, υπομονετικός, ταπεινός, ευγενικός, δυνατός στην πίστη, προσεκτικός στη συμπεριφορά του, με τρυφερή ψυχή, λιτός και απλός, γεμάτος κατανόηση... Με

γκρίζα γενειάδα και ελαφρώς κόκκινο από γηρατειά πρόσωπο, είχε αρχοντιά ενός γνήσιου Σέρβου οικοδεσπότη του παλιού καιρού. Ισορροπημένος και σταθερός, ήταν ένας πνευματικός με ευαισθησία που ήξερε να ακούει με πολλή προσοχή τον άλλον και να τον καταλάβει και υποστηρίξει με πατρική αγάπη. Είχε και κάτι το ανώτερο, το άγιο, μέσα του. Αυτός ο άνθρωπος πάντα σκόρπιζε ειρήνη γύρω του και δεν υπήρχε κανένας φράχτης ανάμεσα σ' εκείνον και τον άλλον, ο καθένας μπορούσε σε αυτόν να εξομολογηθεί τα πάντα εύκολα, επειδή ένωθε την καλοσύνη και την αγνότητά του, τη σοφία ενός πιστού ανθρώπου, για τον όποιο ο Ιησούς Χριστός είναι ο Θεός του και το παράδειγμά του" - λένε οι μορφωμένοι άνθρωποι για τον Γέροντα Νικάνορα.

- Ακόμη και στην εποχή του κομμουνισμού στην πρώην Γιουγκοσλαβία, πολλοί προσκυνητές, απλοί και διάσημοι άνθρωποι, ερχόντουσαν στην Ι.Μ. Χιλανδαρίου; Πότε ο Γέροντας Νικάνωρ ήρθε στο μοναστήρι;
[4 3 Νικάνωρ προηγούμενος \(Douglas\) w](#)

Image not found or type unknown

- Ο πάτερ Νικάνωρ έγινε μοναχός στη Ι.Μ. Χιλανδαρίου το έτος 1927. Από το έτος 1941 ήταν μέλος της Γεροντικής σύναξης της Ι. Μ. Χιλανδαρίου και μετά, για δεκαετίες ήταν ο προηγούμενος της Ι. Μ. Χιλανδαρίου, ενώ πολλές φορές εκτελούσε τα καθήκοντα του Πρωτεπιστάτη του Αγίου Όρους. Στην ώριμη του ηλικία ήταν σεβαστός όχι μόνο από τους αγιορείτες μοναχούς, αλλά και από όλους τους Ορθοδόξους και ιδιαίτερος από τη Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία. Ήταν εξαιρετικά ήπιος και διακριτικός χαρακτήρας, άλλα είχε τεράστια φήμη, γοήτευε άλλους με την αγάπη του και με την απλή, υγιέστατη σοφία του. Έτσι τον έβλεπαν όλοι, μορφωμένοι και αγράμματοι, πολλοί επισκέπτες και προσκυνητές, επιστήμονες και γνωστοί πολιτικοί, που ερχόντουσαν στην Ι.Μ. Χιλανδαρίου ή που

τους συναντούσε ο Γέροντας στα ταξίδια του. Ο Επίσκοπος Ανδρέας (Τσίλερτζιτς), ο οποίος στα νιάτα του είχε μείνει ένα χρόνο στην Ι.Μ. Χιλανδαρίου, έλεγε ότι για τον Γέροντα Νικάνορα μπορούμε να πούμε με σιγουριά ότι έχει εκπληρώσει τις δύο σπουδαιότερες εντολές: “Άγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου” και Άγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν!” (Κατὰ Ματθαῖον Ευαγγέλιο 22,37-39) Έλεγε και ότι ο π. Νικάνωρ πάντα ακτινοβολούσε μια ιδιαίτερη αγάπη και στην παρουσία του ένιωσε την εγγύτητα της μελλοντικής Βασιλείας του Θεού.

- Μπορούμε να πούμε ότι ήταν ένας ταλαντούχος, χαρισματικός πνευματικός;
- Ένα πολύτιμο δώρο που του έδωσε ο Θεός, ήταν να ανάβει καντήλια της πίστης στις καρδιές των ανθρώπων που συναντούσε, με ένα τρόπο απλό, λογικό, νηφάλιο και ήρεμο, με πολλή αγάπη, εντελώς απρόσκοπτο και αυθόρμητο. Στη σύγχρονη

καταναλωτική κοινωνία, σε μια περίοδο ταχείας τεχνολογικής ανάπτυξης και της εξάπλωσης της μαζικής επικοινωνίας, όπου κυριαρχούν μάρκετινγκ και μάνατζμεντ, ο Γέροντας εξακολουθούσε να δρα με τον παλιό, καλό, ανθρώπινο και χριστιανικό τρόπο, με άμεση συνομιλία και προσωπική επαφή με άλλους ανθρώπους. Δεν ήταν ο άνθρωπος των μαζών, αλλά ο άνθρωπος της καρδιάς. Όταν απευθυνόταν στο κοινό με σύντομες ομιλίες ή με σπάνιες συνεντεύξεις, το έκανε με ένα τρόπο συνοπτικό, πατρικό, ζεστό, ανθρώπινο, από την καρδιά του. Από την άλλη μεριά, σε μια προσωπική συνάντηση ποτέ δεν δίσταζε να αφιερώσει την απαιτούμενη προσοχή και το χρόνο στο άνθρωπο που ήταν μπροστά του, ανεξαρτήτως ποιος ήταν αυτός. Με την ίδια προσοχή και σεβασμό που μιλούσε στους ιεράρχες, πολιτικούς και επιστήμονες, μιλούσε και στους απλούς ευσεβείς χωριάτες. Αυτό δείχνει την μεγάλη ταπείνωση και πραότητα του.

- *Πριν το τέλος της ζωής του ο Γέροντας Νικάνωρ ταξίδευε συχνά στη Σερβία και στις άλλες χώρες που μένουν οι Σέρβοι. Ποιος ήταν ο σκοπός των ταξιδιών του;*

- Έχοντας αποκτήσει αυταπάρνηση και προοδεύοντας στην μοναχική άσκηση και υπακοή για την αγάπη του Θεού, ο Γέροντας στα γεράματά του μετάδινε στους άλλους αυτή την αγάπη και την ταπείνωση. Ο Γέροντας πήγαινε εκεί όπου τον χρειαζόνταν περισσότερο, προσφέροντας ολόκληρο τον εαυτό του στα μακρινά και κουραστικά ταξίδια, πολύωρες καθημερινές ακολουθίες και στις σημαντικές λατρευτικές και πνευματικές εκδηλώσεις ως προηγούμενος Ι.Μ. Χιλανδαρίου. Ήταν φανερό πως δεν τον ένοιαζε που και πότε θα τον καλέσει ο Κύριος κοντά Του. Πολλοί έβλεπαν στο πρόσωπο αυτού του αγίου Γέροντα την Ι.Μ. Χιλανδαρίου, που δεν είχαν την ευκαιρία να την επισκεφτούν.

- *Στο τέλος, ποιο είναι το δίδαγμα ή το μήνυμα του βιβλίου;*

- Θα αναφέρουμε τα λόγια του Γέροντα Νικάνωρα, που συχνά έλεγε: “Ένας είναι ο Θεός, μια είναι η Σερβία, ένας μόνο είναι ο δρόμος του Αγίου Σάββα, μια είναι η πίστη και μια είναι η Εκκλησία – η Ορθόδοξη! Αυτό είναι το πιο σημαντικό, όλα τα άλλα είναι δευτερεύοντα”. Δι’ ευχών του Αγίου Πατρός ημών Νικάνωρος, κύριε Ιησού Χριστέ ο Θεός, ελέησον και σώσον ημάς!

Μετάφραση στα ελληνικά: Pankov Sanja

Πηγή: http://www.spc.rs/sr/protojerej_srboljub_miletitsh_starac_nikanor

Ευχαριστώ τον π. Γαβριήλ ([o.Gavrilo](#)) για την αποστολή του κειμένου.

Ο Γέροντας Νικάνωρ ήταν ο ηγούμενός του, όταν ο π. Γαβριήλ μόναζε στην Ιερά Μονή Χιλιανδαρίου.

Πηγή: agioritikesmnimes.blogspot.gr